

COÖPERATIEVE VEREENIGINGEN.

N°. 441.

*Coöperatieve vereeniging tot het oprichten en drijven van de
stoomzuivelfabriek „De Eendracht”, te Marssum.*

In het jaar achttienhonderd zeven en negentig, op Zaterdag den zestienden Januari te Menaldum, in de herberg bij Prins en in tegenwoordigheid van twee getuigen, zijnde Jan de Haan, notarisklerk, wonende te Dronrijp en Johannes Pieters de Haan, winkelier, wonende te Menaldum, compareerden voor mij, Johannes Scrinierius Potter van Loon, notaris te Dronrijp:

1. de heer Pieter Klazes Veeman;
2. de heer Kornelis Nannes Kuperus;
3. de heer Albert Wytzes Wiglema;
4. de heer Hotze Pieters de Jong;
5. de heer Foppe Sipkes Hiemstra;
6. de heer Jentje Wybes Terpstra;
7. de heer Lieuwe Pieters de Jong;
8. de heer Sybe Minnes Veeman;
9. de heer Doeke Reinders van der Kooi;
10. de heer Wybren Sjoerds Veeman;
11. de heer Klaas Pieters Braaksma;
12. de heer Hendrik Klazes Jepma;
13. de heer Klaas Hendriks Jepma;
14. de heer Eele Snieder;
15. de heer Nanne Keimpes Terpstra;
16. de heer Sjoerd Jans Kuperus;
17. de heer Martin Jacobs Tolsma;
18. de heer Auke Jacobs Tolsma;
19. de heer Minne Fokkema;
20. mejuffrouw Antje Nettinga, weduwe Jacob Annes Kooistra;
21. de heer Doede Klazes Veeman;
22. de heer Minne Jacobs Dijkstra;
23. de heer Jacob Minnes Dijkstra;
24. de heer Harmen Minnes Dijkstra;
25. de heer Pieter Minnes Dijkstra;
26. de heer Marten Lammerts Dijkstra;
27. mejuffrouw Berber Dijkstra, weduwe Bauke Piers Lettinga;
28. mejuffrouw Jitske Haadsma, weduwe Gerben Lammerts Dijkstra;

29. de heer Jan Daams van der Ley ;
30. de heer Dirk Baukes Lettinga ;
31. de heer Douwe Meinderts Hibma ;
32. de heer Frans Andries Gerbens ;
33. de heer Andries Aedes Gerbens ;
34. de heer Doekele Jelles Huitinga ;
35. de heer Klaas Doekles Osinga ;
36. de heer Hendrik Tædes Zijlstra ;
37. de heer Andries Klazes Andringa ;
38. de heer Banke Everts Siderius ;
39. de heer Bonne Meersma ;
40. de heer Jan Jans de Boer ,

allen veehouders van beroep en woonachtig de comparanten sub 1 tot en met 18 en 20 te **Marssum**, de comparant sub 21 te Engelum en de comparanten sub 19, 22 tot en met 40 te Menaldum.

Deze comparanten verklaarden bij deze akte op te richten eene coöperatieve vereeniging tot het oprichten en drijven van eene **stoomzuivelfabriek** te **Marssum** en daarvoor bij deze vast te stellen de hierna volgende statuten.

Naam, zetel, doel en duur.

Artikel een. De vereeniging draagt den naam van : *Coöperatieve vereeniging tot het oprichten en drijven van de stoomzuivelfabriek „De Eendracht”*, te **Marssum**. Zij heeft haar zetel te **Marssum**, gemeente Menaldumadeel.

Artikel twee. De vereeniging heeft ten doel en haar werkkring bestaat in het oprichten eener **stoomzuivelfabriek**, het daarin voor gemeenschappelijke rekening verwerken van melk, afkomstig van de gezonde koeien der leden, tot boter en kaas en den verkoop dezer producten.

Ingeval de omstandigheden hiertoe leiden, kan ook melk worden verkocht, hetzij verduurzaamd of in natura.

Artikel drie. De vereeniging wordt, behoudens verlenging na afloop van den termijn, aangegaan voor den tijd van dertig achtereenvolgende jaren, die gerekend worden aan te vangen op den dag dat deze akte zal worden openbaar gemaakt in de *Nederlandsche Staatscourant*.

Lidmaatschap.

Artikel vier. Leden der vereeniging kunnen alleen zijn veehouders en veehoudsters, in het volle genot der burgerlijke rechten, wonende in de gemeente Menaldumadeel en aangrenzende gemeenten.

Het voor deze zaak gekozen domicilie voor de buiten Menaldumadeel wonende leden is het kantoor der vereeniging te **Marssum**.

De oprichters der vereeniging worden, zoo spoedig mogelijk na de optreding der vereeniging als rechtspersoon, in het register der vereeniging, overeenkomstig het voorschrift der wet, ingeschreven, geven daarbij het aantal hunner melkkoeien op en storten, vóór hunne eerste melkleverantie, als inleg in de kas der vereeniging, vijf gulden voor elk dier koeien, met dien verstande, dat zij die verbonden zijn aan andere coöperatieve zuivelfabrieken, van den inleg zijn vrijgesteld, ingeval zij hunnen inleg hebben verbeurd.

Zij die in dezelfde omstandigheden verkeerden en zich voor den eersten Januari achttienhonderd acht en negentig bij deze vereeniging aansluiten, zullen in deze vrijstelling deelen.

Vorenbedoelde leden zullen bij wettelijke uittreding of overlijden worden beschouwd als werkelijk de storting te hebben gedaan.

Artikel vijf. Hij die na de oprichting der vereeniging als lid er van wenscht toe te treden, behoort aan het bestuur in te zenden een schriftelijk verzoek, vermeldende het door hem gehouden wordende getal melkkoeien.

Voor hen die zich vóór den eersten Mei achttienhonderd zeven en negentig aansluiten, is het inleggeld eveneens vijf gulden per koe.

Voor hen die dit doen op of na dit tijdstip tot uiterlijk den een en dertigsten December achttienhonderd zeven en negentig, wordt dit bedrag verhoogd per koe met een gulden, ten behoeve van het reservefonds.

Het bestuur is gemachtigd om te beslissen op verzoeken, ingekomen vóór den eersten Januari achttienhonderd acht en negentig.

Op na dien dag ingediende verzoeken wordt beslist door de eerstvolgende algemeene vergadering van leden, die daarbij bepaalt het bedrag van den inleg per koe.

Wordt het verzoek toegestaan, dan heeft terstond hierop de inschrijving van het nieuwe lid plaats, overeenkomstig het voorschrift der wet.

Gebruikers van landerijen, waarvan de eigenaar voor minstens duizend gulden in de bij artikel 15 vermelde geldleening heeft deel genomen, hebben, bij meerdere aanvraag tot toetreding dan plaats kan vinden, voorrang boven andere adspirant-leden.

Artikel zes. Ieder na de oprichting toegelaten lid is gehouden:

a. om al die persoonlijke verbintenissen mede op zich te nemen, als waartoe de reeds bestaande leden zich ten opzichte der vereeniging hebben verbonden;

b. om in de reservekas te storten eene door de algemeene vergadering van leden te bepalen entréé, waarvan echter zijn ontheven zij die vóór den eersten Januari achttienhonderd acht en negentig zijn toegetreden.

Artikel zeven. Vóór den vijftienden April van elk jaar is ieder lid verplicht aan het bestuur op te geven, hoeveel melkkoeien hij in het jaar, aanvangende twaalf Mei daarna, voornemens is te houden.

Bij verschil in getal met het vorige jaar wordt de voormelde inleg aangevuld of teruggegeven.

De veehouders die in den regel tijdelijk, hetzij in den zomer of in den winter, vier of minder melkkoeien houden, zijn verplicht de in het eerste lid van dit artikel bedoelde aangifte te doen, vóór den eersten Mei of den eersten November.

Op een desbetreffend verzoek wordt beslist door het bestuur, dat tevens bepaalt den inleg per koe.

Bij verschil met vorige jaren wordt met den inleg gehandeld zooals in het tweede lid van dit artikel is bepaald.

Artikel acht. Het dienst- of boekjaar der vereeniging loopt van twaalf Mei tot twaalf Mei des middags.

Het lidmaatschap is persoonlijk en — behoudens overlijden — verbindend voor een geheel boekjaar.

Echter hebben de rechtverkrijgenden van een overleden lid het recht diens lidmaatschap voort te zetten, mits zich hieromtrent binnen twee maanden na den sterfdag, schriftelijk aan het bestuur verklarende.

Ook heeft de opvolger van een vrijwillig uitgetreden lid het recht diens lidmaatschap voort te zetten, mits het uit te treden lid daarvan twee maanden te voren schriftelijk kennis geeft aan het bestuur.

Artikel negen. De uittreding uit de vereeniging geschiedt: ten eerste vrijwillig, door opzegging van het lidmaatschap; ten tweede, gedwongen door ontzetting van het lidmaatschap; ten derde, door het wegens geldige redenen genoodzaakt worden uit de vereeniging te treden.

De geldigheid der redenen wordt ter beoordeeling en beslissing aan de algemeene vergadering van de leden overgelaten.

Artikel tien. Bij vrijwillige uittreding geeft het betrokken lid van zijn voornemen schriftelijk kennis aan het bestuur, uiterlijk twee maanden vóór het einde van het boekjaar.

Hij ontvangt zijn inleg of entréé niet terug, noch het bedrag dat hij in het reservefonds en tot aflossing van de in artikel vijftien bedoelde geldleeningen bijgedragen heeft.

Hij deelt in het winstsaldo van het laatstverloopen boekjaar, onder korting van door hem verbeurde boeten en is gehouden om zijn aandeel in een mogelijk bestaand verliessaldo te kwijten.

Artikel elf. Ontzetting van het lidmaatschap heeft plaats op een met redenen omkleed voorstel van het bestuur of van ten minste een-vijfde der leden, door de algemeene vergadering.

Zij heeft ten gevolge dat het betrokken lid zijn inleg, entréégelden en hetgeen hij tot vorming van het reservefonds en tot aflossing van de in artikel vijftien bedoelde geldleeningen heeft bijgedragen, geheel ten bate der vereeniging heeft verbeurd, ongeacht zijne verplichting tot betaling van de door hem verschuldigde boeten en zijne mede-aansprakelijkheid voor het verliessaldo over het dienstjaar waarin de ontzetting plaats had.

Artikel twaalf. Hij die wegens geldige redenen, ter beoordeeling en beslissing van de algemeene vergadering van leden, genoodzaakt is uit de vereeniging te treden, ontvangt terug:

a. de door hem betaalde entréegelden, krachtens artikels vier, vijf en zes;

b. minstens vijftig ten honderd van het bedrag dat hij door zijne melkleverantie tot de aflossing van de bij artikel vijftien bedoelde geldleeningen heeft bijgedragen.

Bij overlijden zijn gelijke bepalingen geldig.

Artikel dertien. De leden en de volgens artikel negentien der wet tot regeling der coöperatieve vereenigingen uitgetreden leden, zijn voor de verbintenissen der vereeniging persoonlijk aansprakelijk, naar den maatstaf bij artikels zes en dertig bepaald.

Artikel veertien. Ieder lid is verplicht de melk van zijne gezonde koeien aan de fabriek der vereeniging te leveren uitgezonderd alleen de hoeveelheid, die hij voor dagelijksch gebruik, ten behoeve van zijn eigen gezin, noodig heeft, of die, om welke reden ook, ter verwerking ongeschikt is.

Het bestuur kan aan de leden toestaan om zekere hoeveelheden melk aan derden af te staan of die te bezigen tot het mesten van kalveren.

De melk moet door de leden in de fabriek worden geleverd.

Zij ontvangen in de kosten van vervoer eene tegemoetkoming, volgens op voorstel van het bestuur, door de algemeene vergadering van leden vast te stellen maatstaf.

Het bedrag der tegemoetkoming zal over het afgelopen boekjaar aan de alsdan aanwezige leden worden uitbetaald.

De melkkannen zullen aan ieder lid worden verstrekt vanwege de vereeniging, in verband waarmede aan hen die kannen in bezit hebben, de waarde daarvan zal worden vergoed, onder bepaling dat ieder de bij hem in gebruik zijnde kannen onderhoudt en zoodra noodig vernieuwt.

De leden zijn bevoegd tot het voederen van aardappelen, mits vooraf het bestuur of den beheerder der fabriek daarmede in kennis wordt gesteld.

Dit gaat gepaard met vermindering van prijs, met hoogstens een halven cent per kilogram melk.

Geldmiddelen.

Artikel vijftien. Het kapitaal benoodigd voor den aankoop van het vereischte terrein en de stichting van het fabrieksgebouw met machines en toebehooren, zal worden gevonden, zooveel mogelijk door eene obligatieleening in stukken, van tweehonderd gulden of veelvoud daarvan, rentende naar hoogstens vier ten honderd in het jaar, en, behoudens het bepaalde bij artikel achttien, niet vroeger opeischbaar van de zijde der crediteuren dan den twaalfden Mei negentienhonderd zeven en twintig, en voor het ontbrekende door leening met of zonder solidaire borgtocht der leden en met of zonder hypotheek.

De verdere bedingen dezer leeningen worden door het bestuur met de geldschietters geregeld, en — voor zooverre de obligatieleening betreft — uitgedrukt in de af te geven obligatiën, waarin ook vermeld worden de voordeelen en bevoegdheden

hierna in artikels achttien, twintig, twee en twintig, zeven en twintig en negen en twintig aan de geldschieters toegekend, terwijl van het voorrecht, vermeld bij artikel vijf, laatste alinea, den grondeigenaar die voor minstens duizend gulden bij het aangaan der obligatieleening heeft deelgenomen, een afzonderlijk bewijs zal worden ter hand gesteld.

Artikel zestien. Het bedrijfskapitaal wordt gevormd door de in artikel vier, vijf en zes bedoelde gezamenlijke inleggeden der leden.

Artikel zeventien. Er wordt een reservefonds gevormd:

a. door een bedrag van vijfhonderd gulden jaarlijks, van het tweede tot en met het zevende dienstjaar, als vasten post van uitgaaf in de rekening te brengen;

b. door de ontvangst van opgelegde boeten en van de krachtens artikel zes, letter c, te storten gelden.

Dit reservefonds wordt gebracht en gehouden op minstens drie duizend gulden.

Op de begroting behoeft echter daarvan nimmer meer dan vijfhonderd gulden jaarlijks te worden aangebracht.

Uit dit fonds worden bestreden de kosten van buitengewoon onderhoud, van vernieuwing en uitbreiding der gebouwen en andere voorwerpen der vereeniging en eindelijk hetgeen verschuldigd is aan uitgetreden leden die daarop recht mochten hebben.

Dit fonds en de uitkomsten er van worden ten name van het fonds rentegevend belegd.

Artikel achttien. Elk boekjaar, voor het eerst in het tweede, dus dat van achttienhonderd acht en negentig/achttienhonderd negen en negentig, zal minstens een duizend gulden van de in artikel vijftien vermelde obligatieleening bij uitloting worden afgelost.

Bestuur, toezicht en beheer.

Artikel negentien. Onder toezicht en met na te melden medewerking van drie commissarissen bestaat het bestuur der vereeniging uit drie personen, door de leden uit hun midden te kiezen, onder bepaling dat minstens een hunner te **Marssum** en een te Menaldum woonachtig moet zijn.

De leden wijzen een plaatsvervangend bestuurder aan, die bij verhindering of ontstentenis van een der bestuurders voor dezen optreedt. Bloedverwantschap of zwagerschap tot den derden graad ingesloten, mag niet bestaan tusschen den beheerder der fabriek en de leden van het bestuur en de commissarissen noch tusschen de leden van het bestuur en de commissarissen onderling.

Artikel twintig. Het toezicht op de fabriek, op hare exploitatie en op het beheer in zijn geheelen omvang, is opgedragen aan drie commissarissen, door de leden, en wel twee uit hun midden en een uit de obligatiehouders bedoeld bij artikel vijftien, te benoemen.

De leden benoemen buitendien uit hun midden of uit de obligatiehouders een plaatsvervangend-commissaris, om ingeval van verhindering of ontstentenis van een der commissarissen op te treden.

Artikel een en twintig. Elken twaalfden Mei, voor het eerst

in achttienhonderd acht en negentig, treden een bestuurslid en een commissaris af, volgens daarvan bij het lot op te maken rooster.

De plaatsvervangende bestuurder en de plaatsvervangende commissaris worden telkens voor één dienstjaar benoemd.

De aftredenden zijn herkiesbaar.

Wie tusschentijds in de plaats van een ander wordt benoemd, treedt af op het tijdstip waarop degene wiens plaats hij inneemt had moeten aftreden.

Artikel twee en twintig. Het bestuur vertegenwoordigt de vereeniging in en buiten rechten en is bevoegd tot alle handelingen, als volgens artikel twee tot het doel en den werkring der vereeniging behooren en bij deze akte of het huishoudelijk reglement niet aan de leden, aan de commissarissen of aan de obligatiehouders geheel of ten deele zijn voorbehouden.

Voor het opnemen van gelden, anders dan in artikel vijftien bedoeld, het aankopen, vervreemden en bezwaren van onroerende goederen en het doen uitvoeren der werken bedoeld bij artikel zeventien, wordt een voorafgaand besluit der leden gevorderd, dat, om van waarde te zijn, de bekrachtiging behoeft van de obligatiehouders in artikel vijftien bedoeld.

Deze laatsten worden daartoe in elk zoodanig geval tot eene vergadering te **Marssum** saamgeroepen bij advertentie, te plaatsen tweemaal met eene tusschenpoos van acht dagen in de *Leenwarder Courant*, mits niet later dan drie dagen vóór de vergadering verschijnende.

Het bestuur, althans twee leden van het bestuur der vereeniging, moet in deze vergadering tegenwoordig zijn en de gevraagde inlichtingen zooveel mogelijk verschaffen.

In spoedeisende gevallen, ter beoordeeling der vergadering van leden, kan het saamroepen der obligatiehouders geschieden op zoodanigen korteren termijn en door zulke middelen als die vergadering mocht besluiten.

De obligatiehouders stemmen in de vergaderingen naar deze verhouding, dat iedere obligatie van tweehonderd gulden recht geeft op ééne stem, met dien verstande, dat één persoon niet meer dan vijf stemmen mag uitbrengen.

Zij kunnen zich bij door de vergadering erkende volmacht in de vergadering doen vertegenwoordigen door een lid of een ander obligatiehouder, des, dat een en dezelfde persoon slechts één obligatiehouder mag vertegenwoordigen.

Wegens dezelfde obligatiën die aan meer dan een persoon gemeenschappelijk toebehooren, kan worden opgetreden door of namens een der mede-eigenaren, in het volle genot der burgerlijke rechten.

Curators en voogden komen op voor de obligatiehouders wier belangen zij voornemen; een of meer bestuurders van corporatiën, vereenigingen en zedelijke lichamen, tevens obligatiehouders, treden voor deze op, terwijl getrouwde vrouwen worden vertegenwoordigd door hare mannen.

Blijkt het dat er tusschen de verschillende eigenaren van dezelfde obligatie of obligatiën verschil bestaat, dan geeft of geven deze geen vergader- of stemrecht.

Aan het bestuur wordt bij uitzondering van de bepaling der tweede zinsnede van dit artikel de bevoegdheid toegekend, om, ten behoeve van de vereeniging, voor de te stichten **stoomzuivelfabriek**, eene plek grond te **Marssum** van den tegenwoordigen eigenaar te koopen voor dien prijs en onder zoodanige bepalingen, als het bestuur met dien eigenaar zal overeenkomen, zonder dat het bestuur voor deze handelingen nog eene nadere goedkeuring of bekrachtiging van de leden of van de obligatiehouders of andere eventueele crediteuren in artikel vijftien dezer statuten bedoeld zal behoeven. Die aankoop zal van waarde zijn, krachtens de nu aan het bestuur toegekende bevoegdheid.

Artikel drie en twintig. Het bestuur benoemt uit zijn midden een voorzitter en ondervoorzitter. De voorzitter is tevens voorzitter van de gecombineerde vergadering van bestuur en commissarissen en van die der leden, en heeft in alle vergaderingen van bestuur en van bestuur en commissarissen, bij staking van stemmen, eene beslissende stem.

Artikel vier en twintig. Het bestuur wordt bijgestaan door een secretaris-boekhouder en een beheerder der fabriek, welke beide titularissen, te benoemen door de leden uit eene voordracht van drie personen, opgemaakt door het bestuur en commissarissen, het bestuur zoowel als de commissarissen en de leden in alles wat de fabriek en haren werkkring betreft behulpzaam zijn en wier belooning en verplichtingen bij instructie, door de vergadering van leden vast te stellen, nader worden geregeld.

De betrekkingen van beheerder en van secretaris-boekhouder kunnen door de vergadering van leden aan één persoon worden opgedragen. In dat geval wordt dezen op kosten der vereeniging, zoo noodig, een klerk toegevoegd, door het bestuur te benoemen.

De secretaris-boekhouder stelt persoonlijke of zakelijke zekerheid, tot genoegen van het bestuur en de commissarissen, en tot een door de vergadering van leden te bepalen bedrag.

De deswege op te maken akte wordt ten koste der vereeniging notarieel verleden.

Het verder fabriekspersoneel wordt door het bestuur en de commissarissen benoemd uit eene aanbeveling van drie personen voor elke opengevallene plaats, door den beheerder in te dienen, en hunne bezoldiging eveneens door het bestuur en de commissarissen geregeld.

Het gevraagd of ongevraagd ontslag der in dit artikel vermelde personen (beheerder, secretaris en verder fabriekspersoneel) wordt verleend door hen die het recht hunner benoeming hebben, doch niet dan op een met redenen omkleed voorstel.

Artikel vijf en twintig. Het bestuur en de commissarissen vergaderen gezamenlijk ten minste eenmaal in de maand in het kantoor der vereeniging te **Marssum** en nemen dan tevens op de boeken en de kas der vereeniging.

Artikel zes en twintig. De bestuursleden en de commissarissen

rissen genieten eene schadeloosstelling, door de leden vast te stellen.

Rekening en verantwoording.

Artikel zeven en twintig. Op elken twaalfden Mei des middags, voor het eerst in achttienhonderd acht en negentig, worden de boeken der vereeniging afgesloten, waarna het bestuur, vóór den vijftienden Juni daaraanvolgende, de balans en winst-en-verliesrekening, met inachtneming van de artikelen zeventien en achttien opmaakt, en door hem geteekend, onder overlegging van de noodige bescheiden in handen stelt van eene commissie van drie leden, te benoemen door de algemeene vergadering, die gehouden zal worden in de eerste helft van Mei, welke vóór den eersten Juli eerstvolgende de rekening en balans onderzoekt en haar verslag daarover, met voorstel tot al of niet onveranderlijke vaststelling der rekening en balans, vergezeld van alle daarbij behoorende bescheiden, aan het bestuur doet toekomen.

De rekening, de balans met de daarbij behoorende bescheiden en het rapport der commissie worden ten minste acht dagen vóór de Juli-vergadering in artikel negen en twintig bedoeld, door het bestuur ten kantore der vereeniging ter inzage van de leden en van de obligatiehouders nedergelegd.

De goedkeuring door de leden strekt het bestuur en den beheerder tot volkomen kwijting en ontheffing.

Artikel acht en twintig. Hetgeen na aftrek van alle uitgaven, kosten, bezoldigingen, afschrijvingen, aflossingen en de bijdrage voor het reservefonds voor de leden als winstsaldo over het afgelopen boekjaar wordt vastgesteld, zal onder hen worden verdeeld in verhouding tot het bedrag waarvoor door ieder hunner over het dienstjaar melk is geleverd.

Bij huishoudelijk reglement zal worden bepaald of bij de berekening van de waarde der melk het vetgehalte al of niet als maatstaf kan worden aangenomen.

Het bestuur kan door de vergadering van leden worden gemachtigd om vóór den afloop van het dienstjaar aan de leden, op rekening van het eventueel voordeelig saldo van het boekjaar, een voorschot te doen, bij huishoudelijk reglement nader te regelen.

Het verliessaldo wordt door de leden gedekt in dezelfde verhouding.

Algemeene vergadering, stemrecht.

Artikel negen en twintig. Jaarlijks, in de eerste helft van Mei en in de eerste helft van Juli, voor het eerst in achttienhonderd acht en negentig, worden de gewone jaarlijksche algemeene vergaderingen van leden gehouden, beurtelings te **Marssum** en Menaldum.

De obligatiehouders en verdere geldschietters bij artikel vijftien bedoeld, mogen deze vergaderingen bijwonen, zonder aan stemmingen deel te nemen.

In de Meivergadering heeft de bij artikel achttien bedoelde uitloting plaats en wordt voorzien in de vacatures van bestuur en commissarissen, zoomede de commissie bedoeld in artikel zeven en twintig, eerste lid, benoemd, en in de Juli-vergadering wordt de balans en winst-en-verliesrekening, in artikel zeven en twintig bedoeld, met de noodige bescheiden en het verslag der commissie tot onderzoek ter tafel gebracht en de rekening aan de goedkeuring der leden onderworpen, en verder telkens zoodanige voorstellen behandeld als aan de orde zullen worden gesteld.

Artikel dertig. Buitengewone algemeene vergaderingen van leden worden door het bestuur bijeengeroepen zoo dikwijls het dit noodig acht, of ten minste een-vijfde der leden zulks vordert.

Artikel een en dertig. Alle vergaderingen van leden worden nitgeschreven bij briefjes, waarop zooveel mogelijk de te behandelen punten voorkomen en die minstens drie dagen vooraf aan de leden worden verzonden.

Artikel twee en dertig. Van het behandelde in alle vergaderingen, zoo van bestuur en commissarissen als van de leden, wordt aantekening gehouden door den secretaris-boekhouder.

De gehouden aantekeningen worden op de eerstvolgende vergadering door hem voorgelezen en, na goedkeuring, ten blijke hiervan ondertekend door den voorzitter en den secretaris-boekhouder.

Artikel drie en dertig. De leden hebben stemrecht:

van een tot en met tien koeien, op ééne stem;

van elf tot en met twintig koeien, op twee stemmen;

van een en twintig en daarboven op drie stemmen.

Ieder lid kan zich op de vergaderingen door een medelid (geen bestuurder zijnde) doen vertegenwoordigen bij volmacht.

Echter mag één en dezelfde persoon slechts als lasthebber van één medelid optreden.

Artikel vier en dertig. Over personen wordt bij ongeteekende briefjes, over zaken mondeling gestemd.

Besluiten over zaken worden genomen bij meerderheid der uitgebrachte stemmen.

Stemmingen over personen geschieden bij volstreckte meerderheid der uitgebrachte geldige stemmen.

Is deze meerderheid bij de eerste stemming niet verkregen, dan heeft er eene tweede vrije stemming plaats; — wanneer ook deze geen volstreckte meerderheid oplevert, wordt er herstemming gehouden tusschen het dubbeltal dat bij de tweede stemming de meeste stemmen op zich heeft vereenigd of, hebben meerdere personen evenveel stemmen verkregen, tusschen deze allen, en is hij die dan de meeste stemmen erlangt, de benoemde. Staken de stemmen, dan beslist het lot.

Slotbepalingen.

Artikel vijf en dertig. Geen voorstel tot wijziging der bij deze vastgestelde statuten wordt in overweging genomen dan in eene bijzondere daartoe bijeengeroepen algemeene vergadering van leden, waarin ten minste drie vierden hunner aanwezig of vertegenwoordigd moeten zijn.

Tot de aanneming wordt vereischt de meerderheid der uitgebrachte stemmen. Indien evenwel de beslissing moet worden uitgesteld, op grond van het onvoldoend aantal der opgekomen of vertegenwoordigde leden, kan ze in de onmiddellijk daarna op nieuw, volgens artikel een en dertig, bijeengeroepen vergadering in ieder geval plaats hebben.

Artikel zes en dertig. Bij ontbinding der vereeniging geschiedt de vereffening harer zaken door het bestuur, dat daartoe gerechtigd en verplicht is.

De verdeeling der baten of de dekking van het tekort geschiedt tusschen hen die bij de ontbinding lid waren of in het jaar daaraan voorafgaande als lid zijn uitgetreden of ontzet, in verhouding tot het bedrag waarvoor door hen gedurende hun lidmaatschap melk is geleverd.

Artikel zeven en dertig. Alle geschillen over de uitlegging en toepassing dezer statuten te ontstaan worden beslist door de algemeene vergadering van leden.

Artikel acht en dertig. Bij huishoudelijk reglement, door de leden vast te stellen, worden de bijzonderheden van beheer en exploitatie der fabriek nader geregeld en de strafbepalingen op het niet nakomen van de verplichtingen der leden vastgesteld.

Artikel negen en dertig. De leden zijn tegenover de geldschieters en obligatiehouders aansprakelijk voor de geldleeningen, welke ten behoeve dezer vereeniging worden gesloten.

Niettegenstaande de ondertekening dezer akte heeft ieder lid het recht om met het leveren zijner melk aan deze fabriek aan te vangen na afloop zijner verbintenis bij andere fabrieken.

Van de personen als comparanten in het hoofd dezer akte vermeld, zijn krachtens onderhandsche procuratiën, die aan deze minute zijn vastgehecht, nadat ze door de lasthebbers, in tegenwoordigheid van mij notaris en de getuigen voor echt erkend en ten blijke daarvan door ons allen geteekend waren geworden, vertegenwoordigd, die vermeld onder:

nommer 20, door den heer Anne Kooistra, zonder beroep, wonende te **Marssum**;

nommer 22, door den heer Johannes Cornelis Tamson, gemeente-secretaris, wonende te Menaldum;

nommer 27, door den comparant sub nummer 1 vermeld;

nommer 28, door den heer Age Gerbens Dijkstra, zonder beroep, wonende te Menaldum.

Zijnde de comparanten aan mij notaris bekend.

Waarvan akte in minute, verleden op tijd, plaats en in tegenwoordigheid bij haar aanvang vermeld en onmiddellijk na voorlezing ondertekend door de comparanten, de getuigen en mij notaris.

(Geteekend:) P. K. Veeman, K. N. Kuperus, A. W. Wiglema, H. P. de Jong, P. Hiemstra, J. W. Terpstra, L. P. de Jong, S. M. Veeman, D. v. d. Kooi, W. S. Veeman, K. P. Braaksma, H. K. Jepma, K. H. Jepma, E. W. Snieder, N. K. Terpstra, S. J. Kuperus, M. J. Tolsma, A. J. Tolsma, M. J. Fokkema, A. J. Kooistra, D. K. Veeman, Tamson, J. M. Dijkstra, H. M. Dijkstra, P. M. Dijkstra, M. L. Dijkstra, A. G. Dijkstra, J. D. v. d. Ley, D. B. Lettinga, D. M. Hibma, F. A. Gerbens, A. Æ. Gerbens, D. J. Huitinga, K. D. Osinga, H. T. Zijlstra, A. K. Andringa, B. Siderius, R. Meersma, J. J. de Boer; J. de Haan, J. P. de Haan, Potter van Loon, *notaris*.

Geregistreerd te Leeuwarden den achttienden Januari 1800 zeven en negentig, deel 188, folio 111 recto, vak 1; zeven bladen, geen renvooi. Ontvangen voor recht een gulden twintig cent. De ontvanger b. a., (geteekend:) *Fabius*.